

mums waj bijuschi, waj nebijuschi. Us mums gulk schini leela bresmigi aisspreeduma lahti. Tahdi zilwel, las yee mums atefas weetas tihritu, tahti jamele u ar dahru noudu jamalka. Paschi ne par lo nebrilktam kertees klah, — tad buhsum ifstumti un atschirkli no wiseem zilwekeem, sliktali par wisleelalo noseedsneku. Pa-ees wehl daschi gabi, samehr subihs chee aplamee ussfati. Nihnefchi ir schini leeta mums preefchä. Tee ne ween sawas mahjä zilweku ifkahrnijumus ruhpigi krah, bet ari, us vilsehtu aisswesdam iawus raschosumus, no turenes pahriwed latu reis zilweku ifkahrnijumus mahjä.

(Turpmal beigums.)

No ahrsemehm.

Wahzija. Tantas weetneku sa-eimä un Brusijas delegatu namä pehdejä laikä par daschahm leetahm dands tizis runats, bet walbiba lükums pret positiaku partijahm un grafska Maniza preefchlikums labibas zenu pa-augstinaschanai par labu lühbi schim wehl now tukuchi ifschirkli. Komisjä, turzum ujdots, schini leeta preefchbarbus pastrahdat, to stipri wilzinauschi. Tagad stahsta, la leisars esot preefchlikuma pretineels, un tamdehl gan schajä sua nelas netilchot panahcts. Reichstagä jed tau-tas weetneku sa-eimä akal reis jo dshwas debates bijuschi par Schihdu jautojumi. Kreuzzettingas redaktors un tautas weetneels, barons Hammersteins, hija eesneedis preefchlikumu, lai us preefchhu ahr-semju Schihdeem wairs neter atmehlets, Wahzijä nomestees us dshwi; ar paschas Schihdeem tai jan esot vahral deewsgan un zitu watrs newatjagot. Brihwyrachtigajes un sozialdemokrati aisschahwa jo debagi Schihdu, las ejot zilwekes feedi un wiskretnaee laudis, — ziti atkal tahdahm runahm preto-jahs, un ta tad par scho leetu kotti dands tita runats; bet galu galä Hammersteina preefchlikums netila-wis peenemis, lai gan weetneku leelala dala ne-islikahs wis buht Schihdu draugi. — Aiswian nedel Berline 3000 studentu Christojschi sposchu komersu jed goda-melajtu firtam Bismarckam par godu, kura la eluhgits weesis ari tagadejais walts-fanzeris, firs Hohenlohe, eradahs un Bismarckam ar runu godinaj, peshimmedams, la wiasch, Hohenlohe, Bismarckam esot weenumehr bijis drangs un to turot par muhsu laiku wijsqudralo un leelalo politikas iwhru. — Diflais, sneegs, las dandseem ir par gruhtib, ir atkal dascheem par labum un atness labu pelnu. Ta Berline strahdaja 5000 iwhru pee sneega tihrischanas un pelnija katrs par deenu 2 mahjä. Kahdu 6000 wejumu sneega il deenas tizis iswestis no vilsehtas. — Berlines zeetumi ta ejot vahrpil-diti ar zeetunnekeem, la wairs nam ruhmes tos ujaem, bet jausha u zitahm vilsehtahm. — Pehr-naja gadä Berline nokawa 7785 furgus, un ta nu lahdas 1½ milj. mahjäas fugu gakas tur buhs aehduschi. — Wahzijas leisara un Brusijas leh-nina Wilhelmi II. dsumma deena, 27. Janvari, Ritsdorfas skolas nolcistija 67 behrus, wezumä no 1 lihds 15 gadeem.

Austro-Ungarija. Schihdu pretineelu partijai pa leelai dalai ari semalee kotonu garibneki pere-rist, las augstakeem garibnekeem, t. i. bislapeem, nepawisam now pa vratham. Tamdehl chee sah-das uedelas atpalak grecjash par pahwesa, lai tas pawehlot Austrijas kotonu preefchreem atkahpees no Schihdu pretineelu partijas. Bet vahwets scho bislapu luhgumu now wis eewehrojis, labi finadams, la kotonu braudschi lozelli pa wisleelalai dalai ir shihi Schihdu pretineeli, un tamdehl wina pawehli mas eewehrotu.

Anglija. Influenzas fehrga Anglija un ihpaschi Londonie tamdehl tik bresmigi isplatijssees un til wahriga politijs, la tur zour bahrgo salu leels uhdene truhkums, un tavez tihribas sind tur tagad eet jo genhti; jo uhdens-wabu truhbas wifur-sprahguschi. Uhdens tagad Londonie til dahrga leeta, la titai wihsogatake laudis peshi sawus fre-lus litt mosgat.

Franzija. Franziju laisrafsti dands spreesch par Wahzu leisara uszinajumu, veedalites pee Wahzu juhras kanala swinamahs atlachanas, kure Franziju walbiba tagad veenehmu. Gan dachi ja, lai kahda pedalschanas pee Wahzu preefcham Franzische nepeeflahjotees; tomehr wisleelalai dalai ir shihi Schihdu pretineeli, un tamdehl wina pawehli mas eewehrotu.

Anglija. Influenzas fehrga Anglija un ihpaschi Londonie tamdehl tik bresmigi isplatijssees un til wahriga politijs, la tur zour bahrgo salu leels uhdene truhkums, un tavez tihribas sind tur tagad eet jo genhti; jo uhdens-wabu truhbas wifur-sprahguschi. Uhdens tagad Londonie til dahrga leeta, la titai wihsogatake laudis peshi sawus fre-lus litt mosgat.

Nicht-Afria. Japaneeschi, sawu ushvaras gabjeenu turpinadami, jau atkal ekarajoschi weenu Nihnas ostu, un svehiajam Nihneeschu Mukdenas pilsehtam jau esot til tuwu, la mi latlam gan ari dris to warechot cenemt. Nihneeschu wihze-lehnitsch Li-Hung-Tschangs, las jau ekakha fugi un sahka brault us Japanu, meera noschchanas labad, no Japanas dabujis telegramu, lai wehl nenahst; jo preefch 19. (7.) Merza Japaneeschi ne-eelabishotees nekahdas meera farunäs. No tam war noskahrst, la Japaneeschi zeré, jau nahloschä nedela kahdu jaunu, leelalu ushvaru panahct, laitam gan Mukdenu eekarot.

No eekfchsemehm.

No Pehterburgas. Kreevija ir 72 jemkopivas skolas. No schihdu ir 3 augstakas, 9 widejas (no tahn 1 wihskopivas) un 60 semafas. Tajas 60 jemkopivas skolas vihuschi pehraja gada 2327 mahjä. — Kreevija vilsehtas ir 73 sawustarp-

gas uguns-apdrofchinaschanas beedribas. Schihm beedribahm hija 1. Janvari 1894. gadä referwas kapitala 12 milj. 106 tuhft. 914 rubl. Apdrofchinaschi hija par 588,6 milj. rubl., — no tahn kusti-namä manta par 24,1 milj. rubl. — Us Pehterburgas naudas kaltawu atmazis 7. Februari 375 yudu leels naudas suhtijums. — Pa wihs Kree-viju jelta raschots 1893. gadä 2751½ yuds. Us Pehterburgas naudas kaltawu nosuhtiti 2662 yudi 33 mahjäas selta, par kuen ihpaschi kahdu raschots 749 yudi. — Pehterburga hija par 5000 luhds 9000 rubl. Sudrabs raschots 749 yudi. — Pehterburga hija fanahkuschi vihsjelsszelu weetneku, fastahdit plahnu preefch wasaras brauzeeneem, pee tam nolemdami, la us wiseem dshszelueem ja-erihko zetortahs schirras wagoni, kahdi jau sen wihsas zitás Eiropas waltsis. Wismasalais kahdu deenu weenreis ja-erihkojot tahdi brauzeen, kuh ari zetortahs schirras wagoni, la teem buhru salars ar tuwaeem dshszelueel brauzeeneem. — Jaunne waer 1½ un 1¼ kapeiku paraugi Wi-saugstaki apstiprity. Us wineem buhs H. P. — Us waltsis naudas kaltawu atwess Janvara beigas 200 yudu leels jelta suhtijums. — Labibu sapirk preefch lara peshla waisadibahm, finan-ches ministeris nosuhtijis eerehdus us Baltijas gubernahm. — Kahda ko misija, sem zeku ministere palihga, generalleitmant Petrova preefchjehdes, apsprechischt par kahdeem, las buhru taisami starp Drepti-Daugavu un Lomatu un Bolgu-Dau-gawu.

No Petrowitschis. Reti atkal tahdu seemu peshdwojuschi, la tagadejo seemu. Dezemberi un wehl Janvara virmaja vusé vihsj preezajahs, la mehrena jneega kahru pastahweja un maf pee sala turahs, ta la wareja katrs, kahdu kahru pastahweja un waisadibahm, wairak desmit rubulisheem cerahdit ruhmi sawa malä, un daschs fahneels lehrahds drofchi un preezigi fahneelam pee kahru un to weda mahjäas ka rofas-naudu, zeredams, labajä seemu to pilnigi eeguht par sawu ihpaschumu. Bet arweem tas wahrds paleet sawa weetä: „Bilwels domä, bet Deew's bara“. Ta ari notika muhsu apgalabä. Janvara otrá vusé eehska jneega nofrest un fahneigia kahdu kahru, la vihsj zeku tapa zetii un meschös bes zeku hija pawisam gruhtu isbraukt. Pehz tam kahdu deenä usnahza leetus un pehz leetus tuhlit atkal fols, ta la beesja jneega kahru dabuha tahdu kahdu kahru, la nepawisam, bes zeku celau-fishanaas no zilwekeem, ar fahneem nefur un nefahdi newareja tilt us preefchhu. Ari tagad wehl, Februara luhds, weenumehr jneegs pehnhu un pastahwigi tu-rahns pee sala, ta ka pee mums nu ie tek dshszelueegs, ta reti jeblod bijis. Masakas zelds or braufschanu daubhsas weetä apstahjusches. No mescheem ja lo waijadsigs dabut ahrä, tad eet pa-wisam gruhti. Tapehz nu pee mums, lai eehska jneega preezajahs par labu zeku laiku, tagad atkal behda-jahs, la titk par zeku us preefchhu ar weenumeem, un la waijadsigas aisschahmuunis jeb fahneekas datas alihdsfina. Pee wihs ta zilwels dabol sajus Deewa spehlu un pahsawu neveshzbisu, sawu zeribu un domu neplikbu. — Zita sua, gods Deewam, wihs eet meerig un fahrtig muhsu kolonija. No fahrgahm un leelam hlimbam, no sagrem un tumsomeem, mums ir postahwigs meers. — Labibas zemas wehl stahw deewsgan semu: rudsu yuds maksa 45 kap., auju — 38 kap., meechu — 40 kap., griku — 53 lihds 55 kap. — Beidsot wehl postaoshu tantescheem Baltija, kahdas pee mums ir deenestineelu algas; kreetnam puksim dob 50 lihds 55 rubl. un meitai — 20 lihds 25 rubl. gadä, t. i. pee Latveeschi fahneekem. Tikai par weenreis leetu jahcheljash, proti la vihsj un meitu mums now peetehlojotees; tomehr wisleelalai dalai ir shihi Schihdu pretineeli, un tamdehl wina pawehli mas eewehrotu.

Anglija. Influenzas fehrga Anglija un ihpaschi Londonie tamdehl tik bresmigi isplatijssees un til wahriga politijs, la tur zour bahrgo salu leels uhdene truhkums, un tavez tihribas sind tur tagad eet jo genhti; jo uhdens-wabu truhbas wifur-sprahguschi. Uhdens tagad Londonie til dahrga leeta, la titai wihsogatake laudis peshi sawus fre-lus litt mosgat.

Franzija. Franziju laisrafsti dands spreesch par Wahzu leisara uszinajumu, veedalites pee Wahzu juhras kanala swinamahs atlachanas, kure Franziju walbiba tagad veenehmu. Gan dachi ja, lai kahda pedalschanas pee Wahzu preefcham Franzische nepeeflahjotees; tomehr wisleelalai dalai ir shihi Schihdu pretineeli, un tamdehl wina pawehli mas eewehrotu.

Skolas Baltijas gubernas 1894. g. Widsemë bija 1709 skolas ar 59 tuhft. 595 sehneem, 41 tuhft. 687 meit, — kopa 101 tuhft. 282 skolas behrueem. — Kursemë bija 655 skolas ar 24 tuhft. 124 sehneem, 16 tuhft. 650 meit, — kopa 40 tuhft. 774 skolas behrueem. — Igannijs bija 654 skolas

las ar 13 tuhft. 226 sehneem, 10 tuhft. 348 meit, — kopa 23 tuhft. 574 skolas behrueem.

Widseme.

Nihga nomirusi 104 gadus weza Irshu koloni-stene Magdalene Gangnu. — Par Pehtera ba-nizas wirsmahzitaju, nelaika Lüttlena weetä, Widemes konstituira eezhluu Sam-Peebalgas mah-zitaju, prahwestu Emili Kähbrandtu. — Lai gan Nihga dands un daschadas skolas, tomehr tahdat leelai vilsehtai ar 200 tuhft. eedstwotaju tahn nav wifese tuwu pee rokas. It ihpaschi dands strah-neelu behrueem, las dshzwo attahkalaas preefchpil-sehtas, ja-eet labi tahdu lihds skolas. Mahzibas standas fahlahs vilsehtu skolas pullsten 80s was 90s un beidsahs pullsten 1a waj 20s. Wezaki gan eedod sawem behrueem kant lo lihds brokata. Bet sawus ehdeens behrueem weseliba now teizams. Togad desmit skolas eerihsoti brokata galbi. Tur war dabut teju, saldu peemi un baltmaisti. Ujwahrita peemi kruhsta, tur ee-est festa dala un stopa, ar baltmaisti, las swer 5½ lotis, mafsa 2½ kap., teju peemi un maisi — 2 kap., teju ween ar maisi — 1½ kap., teju ween bef maisi — ½ kap.

No Chryggeom. (Gesuhtits). Scheijenes muhschis meschös scho seem' zehrt brusas, shipeurus u. t. t. Birzumuischis meschä ir pahrdots ap 1000 zelmu, Jumurdas meschä 2000 zelmu un katerinas un Chrglu meschös ari. Kofus wed pee Ogres upes, leipuse Ogres muhschä. No Birzumuischis ir jamed pahri par 25 wersthem, un mafsa par shiperi 22 kap., par brufahm 5 kap. par pehdu, un par muhrlatehm 3½ un 4 kap. par pehdu. No Jumurdas jawed 20 lihds 23 werstes tahu, un tur mafsa par shiperi 18 un 20 kap., par brufahm 3½ un 4 kap. par pehdu, un par muhrlatehm 2½ un 3 kap. par pehdu. Jumurdas ir wedesi eeradusches ari no at-tahkaleem pagasteem, no Smiltenes yuses, no Aisfrakles un ziteem, un ari no Kursemes. Laitam gan leito produktu zenu dehl, truhkostschä naudina jaluhko zaur peknaum sagabdat.

No Jumurdas. (Gesuhtits). Ari shogad va Meteneem Jumurdechsi natureja Sarlangalua krogä „deram“ deenas“. Abus wakarus lauschi hija pilns krogs; jo ari is nahbrug pagasteem hija atlaidusches. Sirgus hija noruhmechschä stedeles, — bet ari jchce tur nebija wis laitam meera turejuschi. Kas nu sua, ta tur pa tunsu hija gahis; bet kahd eegahia stedeles ar uguni, tad katrs wareja, redset, la meschafarga Seltina shigs stahweja tahdu ka nofahneees, — dseanuhtes un fleiji hija winam pilnigi sagreest, aste lihds laulam nost un leela aini velke us fenes. Kad nu ziti sirgi ar sawem eerotcheem tahdu warona barba loikam wis neveshja pastahdat, tad domajams, ta tur buhs era-deas tahdu zits svehys waj nefshus, tuchs ayre-knais, la sirgi ir wehrs west kare. Jumurdas meschafargaem — nefsu par lo ihsti jaheschi schitadi usbrukumi; jo vagahjuschi gado Oktobera menehni lahdas fahneekem — 12. Februari, — 1. Janvari 1894. — Deeneschi neeku algas us nahfchä gadu pa wezam. Puischeem nosolijsa 60 lihds 70 rubl. us wihsu gadu, us wasaras ween — 50 lihds 60 rubl. un meitahm ap 30 lihds 35 rubl. — Jumurdas meschös jau tschetrus gabus no weetas zehrt brusas un shipeurus. Preefchjehdes ga-bos tos noweda pee Aliweestes un Ogres wairak tihrikus, bet zepures un fahneigas, kura pehdejä ari wehl tagad now atrasia. Schirons usbruejus pastuis un leeta nemeta ishlechschana. Ta la scheijenescheem deewsgan meergi dshzwo no sagteem un ziteme laundareem, tab tee schi minetee nedarbri ar leelu nepatikschamu teek sajus. — Deeneschi neeku algas us nahfchä gadu pa wezam. Puischeem nosolijsa 60 lihds 70 rubl. us wihsu gadu, us wasaras ween — 50 lihds 60 rubl. un meitahm ap 30 lihds 35 rubl. — Jumurdas meschös jau tschetrus gabus no weetas zehrt brusas un shipeurus. Preefchjehdes ga-bos tos noweda pee Aliweestes un Ogres wairak tihrikus, bet zepures un fahneigas, kura pehdejä ari wehl tagad now atrasia. Schirons usbruejus pastuis un leeta nemeta ishlechschana. Ta la scheijenescheem deewsgan meergi dshzwo no sagteem un ziteme laundareem, tab tee schi minetee nedarbri ar leelu nepatikschamu teek sajus. — Deeneschi neeku algas us nahfchä gadu pa wezam. Puischeem nosolijsa 60 lihds 70 rubl. us wihsu gadu, us wasaras ween — 50 lihds 60 rubl. un meitahm ap 30 lihds 35 rubl. — Jumurdas meschös jau tschetrus gabus no weetas zehrt brusas un shipeurus. Preefchjehdes ga-bos tos noweda pee Aliweestes un Ogres wairak tihrikus, bet zepures un fahneigas, kura pehdejä ari wehl tagad now atrasia. Schirons usbruejus pastuis un leeta nemeta ishlechschana. Ta la scheijenescheem deewsgan meergi dshzwo no sagteem un ziteme laundareem, tab tee schi minetee nedarbri ar leelu nepatikschamu teek sajus. — Deeneschi neeku algas us nahfchä gadu pa wezam. Puischeem nosolijsa 60 lihds 70 rubl. us wihsu gadu, us wasaras ween — 50 lihds 60 rubl. un meitahm ap 30 lihds 35 rubl. — Jumurdas meschös jau tschetrus gabus no weetas zehrt brusas un shipeurus. Preefchjehdes ga-bos tos noweda pee Aliweestes un Ogres wairak tihrikus, bet zepures un fahneigas, kura pehdejä ari wehl tagad now atrasia. Schirons usbruejus pastuis un leeta nemeta ishlechschana. Ta la scheijenescheem deewsgan meergi dshzwo no sagteem un ziteme laundareem, tab tee schi minetee nedarbri ar leelu nepatikschamu teek sajus. — Deeneschi neeku algas us nahfchä gadu pa wezam. Puischeem nosolijsa 60 lihds 70 rubl. us wihsu gadu, us wasaras ween — 50 lihds 60 rubl. un meitahm ap 30 lihds 35 rubl. — Jumurdas meschös jau tschetrus gabus no weetas zehrt brusas un shipeurus. Preefchjehdes ga-bos tos noweda pee Aliweestes un Ogres wairak tihrikus, bet zepures un fahneigas, kura pehdejä ari wehl tagad now atrasia. Schirons usbruejus pastuis un leeta nemeta ishlechschana. Ta la scheijenescheem deewsgan meergi dshzwo no sagteem un ziteme laundareem, tab tee schi minetee nedarbri ar leelu nepatikschamu teek sajus. — Deeneschi neeku algas us nahfchä gadu pa wezam. Puischeem nosolijsa 60 lihds 70 rubl. us wihsu gadu, us wasaras ween — 50 lihds 60 rubl. un meitahm ap 30 lihds 35 rubl. — Jumurdas meschös jau tschetrus gabus no weetas zehrt brusas un shipeurus. Preefchjehdes ga-bos tos noweda pee Aliweestes un Ogres wairak tihrikus, bet zepures un fahneigas, kura pehdejä ari wehl tagad now atrasia. Schirons usbruejus pastuis un leeta nemeta ishlechschana. Ta la scheijenescheem deewsgan meergi dshzwo no sagteem un ziteme laundareem, tab tee schi minetee nedarbri ar leelu nepatikschamu teek sajus. — Deeneschi neeku algas us nahfchä gadu pa wezam. Puischeem nosolijsa 60 lihds 70 rubl. us wihsu gadu, us wasaras ween — 50 lihds 60 rubl. un meitahm ap 30 lihds 35 rubl. — Jumurdas meschös jau tschetrus gabus no weetas zehrt brusas un shipeurus. Preefchjehdes ga-bos tos noweda pee Aliweestes un Ogres wairak tihrikus, bet zepures un fahneigas, kura pehdejä ari wehl tagad now atrasia. Schirons usbruejus pastuis un leeta nemeta ishlechschana. Ta la scheijenescheem deewsgan meergi dshzwo no sagteem un ziteme laundareem, tab tee schi minetee nedarbri ar leelu nepatikschamu teek sajus. — Deeneschi neeku algas us nahfchä gadu pa wezam. Puischeem nosolijsa 60 lihds 70 rubl. us wihsu gadu, us wasaras ween — 50 lihds 60 rubl. un meitahm ap 30 lihds 35 rubl. — Jumurdas meschös jau tschetrus gabus no weetas zehrt brusas un shipeurus. Preefchjehdes ga-bos tos noweda pee

